

Поліщук Н. В.
д-р екон. наук, професор
кафедри фінансів і банківської справи
Донецького національного університету імені Василя Стуса

Попадюк Я. А.
аспірант (здобувач вищої освіти ОНР «Доктор філософії»)
ОП «Економіка»
Донецького національного університету імені Василя Стуса

СУТНІСТЬ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

Вступ. Успішне функціонування підприємств на ринку потребує постійного розвитку. В сучасних умовах, коли підприємства стикаються з нестачею грошових коштів з одного боку та нестабільністю і високим рівнем конкуренції з іншого, важливим фактором стає формування інвестиційної привабливості підприємства для залучення інвестицій у діяльність підприємств для стабільного розвитку. Інвестиції часто вимагають додаткового фінансування, адже власних внутрішніх фінансових ресурсів не завжди достатньо, тому виникає потреба в залученні зовнішніх джерел фінансування. Для цього підприємство повинно привабити потенційних інвесторів та визначити спонукальні критерії. Інвестиційна привабливість стає об'єктом управління для підприємства і критерієм вибору для інвесторів. Отже, інвестиційна привабливість є комплексною характеристикою, яка дає змогу оцінити підприємство та обґрунтувати доцільність вкладання коштів у нього для потенційних інвесторів. Відтак постає питання актуальності дослідження сутності інвестиційної привабливості підприємства та вдосконалення рішень щодо її покращення.

Мета роботи – дослідити особливості інвестиційної привабливості підприємств.

Основна частина. На сучасному етапі економічного розвитку України дуже важливо активізувати інвестиційні процеси для підвищення репутації країни на міжнародній арені та її інтеграції у світове економічне співтовариство. Тому одним із пріоритетних завдань уряду в процесі розробки заходів щодо економічного розвитку України має стати стимулювання інвестиційної діяльності та створення сприятливого інвестиційного середовища задля підвищення інвестиційної привабливості підприємств.

Згідно з Методикою інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств і організацій інвестиційна привабливість підприємства визначається як «рівень задоволення фінансових, виробничих, організаційних та інших вимог чи інтересів інвестора щодо конкретного підприємства, що може визначатися чи оцінюватися значеннями відповідних показників, у тому числі інтегральної оцінки» [1].

На думку З. Тітенко та В. Ліснічук, під інвестиційною привабливістю варто розуміти інтегральну характеристику стану підприємства з позицій перспективності розвитку, прибутковості інвестицій і рівня інвестиційних ризиків, що спричинює мотивацію іноземних інвесторів до вкладення коштів. Інвестиційна привабливість на макро-, мезо- і мікрорівнях економіки визначається політичною ситуацією в країні, загальноекономічною ситуацією та станом фінансового ринку; надійністю контрагентів та ін. [2].

Інвестиційну привабливість Т. Китайчук [3] розглядає як не лише здатність привертати зовнішні інвестиції, але й як внутрішню основу для стимулювання економічного росту та підвищення конкурентоспроможності національної економіки. Інвестиційна привабливість – це комплексна оцінка й характеристика фінансового, економічного та правового середовища країни чи підприємства, яка вказує на його здатність привертати та утримувати інвестиції, що включає в себе різноманітні аспекти (стабільність політичного та економічного середовища, наявність ефективних правових механізмів, рівень розвитку інфраструктури, доступність фінансових ресурсів, а також потенціал для рентабельного вкладання капіталу).

І. Дмитрієв стверджує, що інвестиційна привабливість підприємства – це сукупність показників фінансово-економічного стану підприємства, на основі аналізу яких потенційний інвестор може прийняти управлінське рішення щодо доцільності вкладення вільних засобів у розвиток цього підприємства без значного ризику їх втрати або неотримання очікуваного доходу на інвестований капітал [4, с. 113].

Науковці П. Коренюк та О. Левандівський вбачають в інвестиційній привабливості підприємства модель кількісних і якісних показників – оцінок зовнішнього середовища (політичного, економічного, соціального, правового) і внутрішнього – позиціонування об'єкта в зовнішньому середовищі, оцінка його економічного, фінансового, технічного, кадрового потенціалу, що дає можливість варіювати кінцевий результат [5, с. 178].

У своїх працях Г. Лещук зазначав, що інвестиційна привабливість підприємства як предмет інвестування є вагомим показником, який треба визначати як інтегральні характеристики щодо поточної ситуації, можливостей майбутнього розвитку, обсягів та дивідендних перспектив, ліквідності, прибутковості, платоспроможності, фінансової стабільності, ділової активності. Цей показник об'єднує дані про рівень очікуваної прибутковості, ризику та рентабельність поточних інвестицій [6, с. 95].

На підставі цього можна сказати, що інвестиційна привабливість підприємства є комплексним показником, який дає змогу оцінити, наскільки доцільно інвестувати кошти в конкретне підприємство. Інакше кажучи, інвестиційна привабливість – це набір фінансово-економічних показників, які визначають оцінку зовнішнього середовища, рівень позиціонування на ринку та потенціал отриманого в кінці результату.

Висновки. Дослідники визначають інвестиційну привабливість підприємства як характеристику об'єкта інвестування загалом. Інвестиційна привабливість являє собою інтегральний показник, який відображає доцільність інвестування у певний об'єкт із погляду конкретного інвестора.

Поняття «інвестиційна привабливість» стосується не лише окремих підприємств, а й регіонів та країни загалом. Вплив інституціональних, економічних та соціальних факторів проявляється по-різному на різних рівнях, але в кінцевому підсумку окремі суб'єкти господарювання взаємодіють із різними рівнями економіки, тому стабільний розвиток економіки України впливає на ефективність роботи підприємств, а інвестиційний клімат країни безпосередньо впливає на інвестиційну привабливість окремих підприємств.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Методика інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств та організацій, затверджена Наказом Агентства з питань запобігання банкрутству підприємств та організацій № 22 від 23.02.1998 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0214-98#Text> (дата звернення: 12.04.2024).
2. Тітенко З., Ліснічук В. Теоретичні основи визначення інвестиційної привабливості аграрних підприємств. *Економіка та суспільство*. 2024. № 59. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3394/3321> (дата звернення: 12.04.2024).
3. Китайчук Т. Інвестиційна привабливість: теоретичний аналіз та впливові фактори. *Економіка та суспільство*. 2023. № 54. DOI: 10.32782/2524-0072/2023-54-65.
4. Дмитрієв І., Левченко Я. Оцінка і забезпечення інвестиційної привабливості підприємства в контексті регіонального розвитку: монографія. Харків, 2019. 267 с.
5. Коренюк П., Левандівський О. Формування інвестиційної привабливості підприємств галузей національної економіки: монографія. Кам'янське: ДДТУ, 2019. 293 с.
6. Лещук Г. Систематизація підходів до оцінювання інвестиційної привабливості регіону. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2020. № 29. С. 93–97.
7. Поліщук Н. В., Попадюк Я. А. Теоретико-методичні аспекти інвестиційного механізму підприємства. *Бізнес Інформ*. 2023. № 11. С. 161–167.